

HANDLINGSPLAN INTERN KONTROLL 2021

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

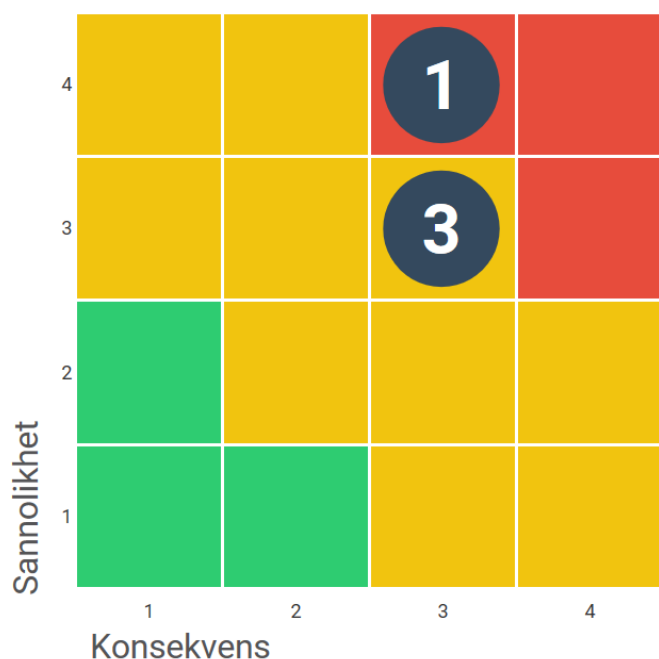
Förvaltningens riskarbete	3
Risker	4
Kommungemensamma kontrollaktiviteter	5
Kontrollaktivitet: Information om samt efterlevnad av beslut fattade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige	5
Kontrollaktivitet: Framtagande av styrdokument samt säkerställande efterlevnad av beslutade styrdokument	5
Kontrollaktivitet: Arbetsmiljö – Tydlighet i uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret	6
Nämndens kontrollaktiviteter	7
Kontrollaktivitet: Kvalitetssäkring av indata i verksamhetssystem	7
Framtid och utveckling	8

Förvaltningens riskarbete

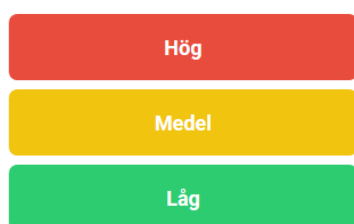
På kommunkontoret har riskarbetet inför handlingsplan intern kontroll 2021 genomförts i form av riskanalyshörsningar med avdelningar och enheter, ledda av förvaltningens kvalitetscontroller som också bidragit med information, metodstöd och sammanställning. De identifierade riskerna har lagts till i riskbanken i verksamhetssystemet samt att värdering av tidigare identifierade risker har gjorts. Utifrån de risker som fick högst poäng har förslag på kontrollaktiviteter tagits fram, med frågeställningar och metod. Därefter har kommunkontorets ledningsgrupp värderat och prioriterat dessa. Hänsyn har tagits till de föreslagna kommungemensamma kontrollaktiviteter som beslutats av kommunstyrelsen i juni, i syfte att undvika stora överlappningar och istället tillse att de kompletterar varandra.

Den risk som ansågs var mest påtaglig och aktuell att lyfta fram och arbeta vidare med i den specifika kontrollen för nämnden och inte i den löpande kontrollen var följande: Att suboptimala beslut tas till följd av bristande eller felaktig indata i verksamhetssystem. Denna risk har formulerats som en kontrollaktivitet – Kvalitetssäkring av indata i verksamhetssystem – med förslag på metoder och frågeställningar för granskning. Tidplan för kontrollaktiviteterna som ska granskas, med ansvariga på kommunkontoret utsedda, framgår av bilaga till denna rapport.

Risker

1 Hög 3 Medel Totalt: 4

	Sannolikhet	Konsekvens
4	Sannolik (Den oönskade händelsen kommer sannolikt att inträffa och kan inträffa ofta)	Allvarlig (Felet får i princip inte inträffa eftersom konsekvensen för verksamheten kan vara stor)
3	Möjlig (Den oönskade händelsen kan sannolikt inträffa men bara ibland)	Kännbar (Uppfattas som besvärande för intressenter och verksamheten/del av verksamheten)
2	Mindre sannolik (Den oönskade händelsen skulle kunna inträffa vid något tillfälle)	Lindrig (uppfattas som liten av såväl intressenter som verksamheten/del av verksamheten)
1	Osannolik (Den oönskade händelsen skulle endast kunna inträffa vid exceptionella förhållanden)	Försumbar (Obetydlig för de olika intressenterna och verksamheten / del av verksamheten)

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Kontrollaktivitet
Att suboptimala beslut tas till följd av bristande eller felaktig indata i verksamhetssystem	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Kvalitetssäkring av indata i verksamhetssystem
Att information om beslut av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige inte når berörda och därmed inte efterlevs	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Information om samt efterlevnad av beslut fattade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
Att styrdokument inte tas fram på rätt sätt och/eller inte efterlevs	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Framtagande av styrdokument samt säkerställande efterlevnad av beslutade styrdokument
Att brister finns i tydligheten gällande uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret	4. Sannolik	3. Kännbar	12	Arbetsmiljö – Tydlighet i uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret

Kommungemensamma kontrollaktiviteter

Kontrollaktivitet: Information om samt efterlevnad av beslut fattade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Beskrivning av kontrollaktivitet

Om inte beslut av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige sprids på rätt sätt och när berörda är risken att de inte efterlevs, vilket i sin tur kan medföra brister i verksamheterna samt förtroendeskada.

Frågeställningar

- Får berörda kännedom om beslut fattade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige?
- Vilka rutiner finns för spridning av kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges beslut till nämnderna och kommunens bolag?
- Hur säkras efterlevnad av besluten?

Frågorna besvaras med hjälp av inventering av rutiner, stickprov av tjänsteskrivelser gällande att sändlista framgår för expediering av beslutet, stickprov av sändlistor i ärendehanteringssystemet vid expediering, stickprov anmälningar till nämnder/styrelser om kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges beslut samt stickprov gällande efterlevnad av några förvalda beslut som alla nämnder/styrelser ska granska.

Metod

Stickprov
Inventering

Kontrollaktivitet: Framtagande av styrdokument samt säkerställande efterlevnad av beslutade styrdokument

Beskrivning av kontrollaktivitet

Styrdokument ska tas fram enligt Program för styrning som beslutats av kommunfullmäktige 2020-01-30. Tas de inte fram på rätt sätt är risken att det finns konflikter med redan gällande styrdokument samt att de inte efterlevs.

Frågeställningar

- Tas nämndens styrdokument fram på rätt sätt enligt Program för styrning (beslut av KF 2020-01-30)?
- Är styrdokumenten lätt tillgängliga för berörda medarbetare?
- Säkerställer förvaltningen att beslutade styrdokument efterlevs? Om ja, beskriv hur.

Frågorna besvaras med hjälp av checklista för självskattning och metoden utgörs av granskning av tre kommunövergripande beslutade styrdokument samt ett

styrdokument som beslutats av den egna nämnden (om sådant tagits fram under 2020-2021) avseende perioden 2020-06-30 – 2021-06-30.

Metod

Kartläggning

Inventering

Kontrollaktivitet: Arbetsmiljö – Tydlighet i uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret

Beskrivning av kontrollaktivitet

Framgår det inte tydligt i uppdrag och uppgiftsfördelning för chefsledet om vad som ingår i arbetsmiljöansvaret är risken att det inte efterlevs. Detta kan orsaka stress och ohälsa för medarbetare samt förtroendeskada i form av att bilden av Lund som en attraktiv arbetsgivare påverkas negativt.

Frågeställningar

- Har chefer genomgått Lunds kommuns interna arbetsmiljöutbildning innan de undertecknar den skriftliga uppgiftsfördelningen?
- Går cheferna om Lunds kommuns interna arbetsmiljöutbildning vart 5:e år?
- Framgår det tydligt av uppgiftsfördelningen vilka arbetsmiljöuppgifter chefen ansvarar för?

Frågorna besvaras med hjälp av enkät till chefer i kommunens verksamhetssystem för IT-ledningsstöd med frågor om genomförd utbildning eller inplanerade utbildning samt upplevd tydlighet i uppdragsbeskrivningar. Stickprov ska göras av uppgiftsfördelningar för chefer.

Metod

Stickprov

Enkät

Nämndens kontrollaktiviteter

Kontrollaktivitet: Kvalitetssäkring av indata i verksamhetssystem

Beskrivning av kontrollaktivitet

Om inte indata i verksamhetssystem och underlag kvalitetssäkras är risken att inadekvata beslut tas till följd av bristande eller felaktig verksamhetsdata i underlag. Ej kvalitetssäkrad indata i verksamhetssystem kan leda till omfattande felaktiga uppgifter på aggregerad nivå, vilket i sin tur kan leda till felaktiga beslutsunderlag och suboptimala beslut.

Frågeställningar

- Kvalitetssäkras indata i ett urval av de system som nämnden använder?

Indata definieras som data som förs in i någon typ av system där systemet sedan producerar ny utdata.

Frågan besvaras med hjälp av en checklista för självutvärdering samt inventering av rutiner för inhämtning av data.

Checklistan utformas av kommunkontoret och tillgängliggörs i granskningsrapporten för intern kontroll, och kan exempelvis fokusera på frågor av typen nedan:

- Granskas att indata i QlikView överensstämmer med data i andra verksamhetssystem, såsom ekonomisystemet och HR-portalen (exempelvis gällande sjukfrånvaro och liknande)
- Granskas att den data som rapporteras in till externa sammanställningar och system är korrekt (såsom till SCB och Kolada) och hur görs detta?
- Finns rutiner för hur identifierade brister i indata åtgärdas och vilka funktioner som är ansvariga för detta?

Metoden utgörs av kontroll av rutiner för att kvalitetssäkra verksamhetsdata i system, exempelvis inom ekonomi och HR-området.

Metod

Stickprov
Inventering

Framtid och utveckling

En del av arbetet framåt med den interna kontrollen på kommunkontoret/kommunstyrelsen påverkar hela kommunens arbete med intern kontroll. Bland annat testades under 2020 att tidigarelägga riskanalys och förslag till kommungemensamma kontrollaktiviteter så att dessa kunde beslutas i kommunstyrelsen redan i maj eller juni i syfte att ge mer tid för förvaltningarna/nämnderna att arbeta med att fram egna kontrollaktiviteter som kompletterar dessa. Detta bidrog positivt till att i viss mån jämna ut verksamhetsåret och minska arbetsbelastningen förvaltningarna. Planen är därför att även framgent tillse att de kommungemensamma kontrollaktiviteterna beslutas innan sommaren.

En annan förändring under 2020 var att Lunds kommun numera ingår i ett större nätverk för intern kontroll, tillsammans med andra svenska städer med fler än 100 000 invånare. Detta nätverk syftar till utbyte av erfarenheter och gemensam kvalitetshöjning av arbetet med intern kontroll. Den planerade träffen i Göteborg i april 2020, med fokus på visselblåsarfunktionen, fick dock tyvärr ställas in med anledning av pandemin. Förhoppningen är att under 2021 kunna ha digitala träffar i detta nätverk, för erfarenhetsutbyte och inspiration.

Framtagandet av de kommungemensamma kontrollaktiviteterna kommer liksom under de senaste åren tas fram av arbetsgruppen för intern kontroll, med representanter från ett flertal förvaltningar, genom en kommungemensam riskanalys. De kontrollaktiviteter med högst riskvärde kommer att presenterades för kommunkontorets ledningsgrupp, förankras i det förvaltningsövergripande nätverket för intern kontroll och sedan godkännas av kommundirektören för att därefter beslutas av kommunstyrelsen. Kommunkontoret skulle under 2021 med fördel kunna anordna digitala inspirationsföreläsningar eller e-learningutbildning kring teman kopplade till de vedertagna COSO-komponenterna. Dessa är Kontrollmiljö, Riskbedömning, Kontrollaktiviteter, Information & kommunikation samt Uppföljning & utvärdering.

Information om intern kontroll har under hösten tagits fram som en e-learningutbildning till främst chefer, men som även medarbetare har nytta av. Denna utbildning kan utvärderas under 2021 och vid behov vidareutvecklas. Syftet är att lyfta vikten av och förståelsen för intern kontroll.

På kommunkontoret kommer det arbete med riskanalys med alla avdelningar och enheter som inleddes under 2019 och 2020 att fortsätta.